metropool
regioamsterdam

Bezoekadres
WTC Amsterdam
I-tower, second floor
Strawinskylaan 1779
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl

notitie

Van [redacted] Verstedelijkingsstrategie

Onderwerp BO platform Ruimte

Datum 10 september 2021

Notitie BO Ruimte ter meningvormend agendapunt.

Bespreekpunten en afspraken BO Platform Ruimte

1. Te bespreken de analyse van de wensen en opvattingen van raden en Staten en aandachtspunten hierover mee te geven richting stuurgroep Verstedelijkingsstrategie van 17 september 2021.

2. Te bespreken wat de komende tijd gefaseerd aan soort besluiten genomen kunnen worden over de Verstedelijkingsstrategie in relatie tot de kabinetsformatie en gemeenteraadsverkiezingen. Hierbij onderscheid te maken tussen:
- de 'romp' aan afspraken (de 80%-overeenstemming, de gemaakte BOL/MIRT afspraken);
- korte termijn afspraken (binnen de MRA en indien mogelijk nog met Rijk);
- afspraken met het nieuwe kabinet.

3. Kennis te nemen van het 'tussenproduct' versie 3 van de Verstedelijkingsstrategie.

Toelichting

Ad 1. Opening/mededelingen

Dit BO Ruimte is bedoeld om klokken gelijk te zetten qua stand van zaken en verwachtingen te delen over het vervolg van de besluitvorming (inhoud en proces). Ook wordt in dit BO Ruimte de stuurgroep van 17 september voorbereid.
In deze fase zijn de volgende zaken van belang:

1. Concept-Nota van Beantwoording 'wensen en opvattingen raden&Staten'
2. Vervolg bestuurlijk besluitvormingsproces
3. Stand van zaken:
   Verstedelijkingsconcept incl. fasering (versie 3 Verstedelijkingsconcept)
   Governance onderzoek

Ad 1 Analyse van de concept-Nota van Beantwoording 'wensen en opvattingen raden&Staten'

De wensen en opvattingenperiode liep tot 12 juli 2021. Er zijn 23 reacties op het Verstedelijkingsconcept versie 2 gekomen van raden, Staten, Vervoerregio Amsterdam en waterschapsbesturen. Soms gebundeld

per deelregio met een verbijzondering per gemeente, in andere gevallen individueel. In de zomerweken heeft het ambtelijk projectteam een conceptnota van beantwoording geschreven zodat voor iedereen navolgbaar is wat er ingebracht is en wat en waarom hiervan iets verwerkt is in versie 3, incl. procesafspraken voor een aantal ruimtevragen. Het team Verstedelijkingsstrategie heeft een korte analyse gemaakt van de wensen en opvattingen. Uit deze analyse komt de algemene indruk dat er op hoofdlijnen inhoudelijk veel steun voor het tussenproduct versie 2 van het Verstedelijkingsconcept is. Met als belangrijkste *inhoudelijke* aandachtspunten:

- Noordzeekanaalgebied (NZKG):
    - Wijkermeerpolder: verzoek allen: 'niet benutten' voor droog bedrijventerrein.
    - Tijdelijke piekwaterberging is mogelijk wel bespreekbaar.
    - Houtrakpolder: eerst huidige terrein intensiveren, terughoudendheid over benutting reservering en gemeente Haarlemmermeer conform overgenomen standpunt van gemeente Haarlemmerliede Spaarnwoude, tegen havenontwikkeling in Houtrakpolder)
    - Circulaire economie en energietransitie; meer grip op ruimteclaims nodig.
- Leefkwaliteit rondom Schiphol in relatie tot toekomstige ontwikkeling luchthaven: redeneerlijn vanuit AM-regio wordt herkend, hoewel de balans in de tekst er nog niet helemaal is (dit is hoever we met I&W hebben kunnen komen). Pleidooi voor de door Rijk en regio gewenste gebiedsuitwerking op dit onderwerp status van MIRT-onderzoek te geven.
- Mobiliteit: in algemene is gebruik gemaakt van SBaB inbreng, er wordt meer aandacht gevraagd voor mobiliteitsonderwerpen die niet onder SBaB vallen. Hierbij worden veel mobiliteitswensen geuit, sommige Rijk-regio relevant, maar ook veel regionale wensen. Daarnaast een meermaals geuite zorg en ergernis, het te veel vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek Redesign wegennet, waarbij het verschuiven van de functie van de ring A10 wordt onderzocht en gekeken wordt of de A5/A9 deze functie kan overnemen. Hier zitten potentieel negatieve effecten voor gemeenten rondom A5/A9 aan vast en effecten op het onderliggende wegennet.

Procesmatig wordt breed opgemerkt dat de raden/Staten meer in positie willen zijn bij het nemen van besluiten c.q. het maken van bestuurlijke afspraken. Voor vergroting van het draagvlak is dit essentieel. Zie ook vervolg bestuurlijk besluitvormingsproces.
Er volgt nog een nazending met een uitgebreide analyse van de wensen en bedenkingen.

Ad 2 Vervolg bestuurlijk besluitvormingsproces: Welke besluiten kunnen worden genomen?

Momenteel zijn een aantal Rijk-regio-afspraken opgenomen in het hoofdstuk 4 en 5 van het Verstedelijkingsconcept tussenproduct versie 3. We stellen voor om naar een Rijk-regio Verstedelijkingsakkoord MRA toe te werken, dat kan bestaan uit twee hoofdlijnen:

1. Wat we willen: lange termijntoekomstbeeld met commitment op het lange termijnverhaal en (financiële) randvoorwaarden.
2. Afspraken over concrete acties op korte termijn met als kernwoorden: uitvoerbaar/kleine stapjes/bestuurlijke succesmomenten. Tevens horen hier afspraken bij over hoe we als Rijk en regio organiseren hoe we samen verder gaan met het vervolg richting uitvoering. Met programmafinanciering als uitgangspunt en acties.

Deze tweedeling wordt mede geadviseerd vanwege de actuele kabinetsformatie, de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen (maart 2022) en verkiezingen van provinciale Staten (maart 2023). We waken ervoor

om de bestuurs- en uitvoeringsafspraken uitvoerig en juridisch te maken. Opnemen in de landelijke omgevingsagenda (NW/NOVI) is belangrijk.

Onzeker is of het BO MIRT op 25 november 2021 doorgaat, mocht dat al het geval zijn dan wordt dat waarschijnlijk niet de tafel om zaken te doen. Voordeel hiervan is dat de tijd tussen de stuurgroep van 3 november en het eerstvolgende bestuurlijke moment Rijk-regio, benut kan worden om aan een breed gedeelde wens in raden en Staten tegemoet te komen, namelijk versie 3 terug te laten komen ter vaststelling. Het draagvlak kan daardoor worden vergroot.

We willen aan het BO Ruimte en de stuurgroep de volgende alternatieve tijdlijn en mogelijke besluiten voorstellen:

Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie - 3 november a.s.
Voorgesteld besluit: het Verstedelijkingsconcept vast te stellen en vrij te geven voor vaststelling in raden, Staten en ministerraad.

Voorgestelde besluiten:

A. Het rompbesluit van de verstedelijkingsstrategie met de reeds vastgestelde uitgangspunten (hele metropool laten groeien, kwalitatieve woningbouw, uitstoot broeikassen etc.), de belangrijkste opgaven (meerkernig, groenblauw netwerk en systemen) en de maatregelen waarover al besluiten zijn genomen in het de MIRT/BOL (afspraken op woningbouwopgave, mobiliteit, energie, klimaat, stikstof en geluidsnormen e.a.).
B. Korte termijn besluiten waarover we in het najaar nog als regio of nog met het Rijk besluiten kunnen maken.

November-december 2021
Het Verstedelijkingsconcept inclusief fasering op hoofdlijnen wordt voorgelegd aan de raden en Staten.
.
April 2022: BO MIRT (of BOL):

A. Besluiten die we alleen kunnen voorleggen aan het nieuw kabinet zoals de verdere uitwerking van de fasering, governance in een meerjarenprogramma met bijbehorende investeringsstrategie.

Voorstel aangepaste tijdlijn:

- 10-9-2021 BO-platform Ruimte
- 17-9-2021 Rijk-regio stuurgroep VS
- 8-10-2021 BO-platform Ruimte (regulier)
- 1-11-2021 BO-platform Ruimte (VS special)
- 3-11-2021 Rijk-regio stuurgroep VS
- (25-11-2021 BO MIRT – uitgesteld)
- Nov-dec wensen en opvattingen raden&Staten
- April 2022 BOL/BO MIRT vaststellen Verstedelijkingsstrategie

Ad B Stand van zaken

a. Verstedelijkingsconcept incl. fasering (versie 3)

Het Verstedelijkingsconcept (versie 2) is aangevuld en uitgewerkt tot versie 3. Dat is mede gebeurd op basis van diverse Rijk-regio bijeenkomsten (waaronder gebiedsgesprekken) en uitkomsten van verschillende onderzoeken. Ook de wensen en opvattingen van raden&Staten hebben geleid tot een aantal aanvullingen en wijzigingen.

De grootste wijziging betreft de indeling van hoofdstuk 3, het Verstedelijkingsconcept. We hebben daar de gewenste integratieslag op MRA-niveau vormgegeven. Tegelijkertijd hebben we vanwege de vraag naar herkenbaarheid en traceerbaarheid ook een hoofdstuk (3.3) opgenomen over de zogenaamde systeemlagen. In hoofdstuk 4, integraal te ontwikkelen gebieden, hebben we een paragraaf toegevoegd voor Zuid-Kennemerland en de IJmond die veel meer gericht is op de Noord-Zuid oriëntatie die het gebied ook kent en waar de kust en binnenduinrand de hoofdrol spelen. In zowel hoofdstuk 4 als 5 komen de mogelijke rijk regio afspraken en regionale afspraken terug. In hoofdstuk 4 staan de afspraken zoals ook opgenomen in versie 2. Deze zijn bij het Rijk al bekend. In hoofdstuk 5 staan de aangepaste afsprakenteksten naar aanleiding van de faseringsgesprekken.

Deze versie wordt op 17 september ter bespreking geagendeerd in stuurgroep. Een definitieve versie wordt op 3 november in de stuurgroep besproken.

Fasering
In het faseringsdocument is bredere integraliteit aangebracht zodat de samenhangende ontwikkelingen met hun afhankelijkheden, risico's en invloed op ontwikkeltempo en invloed op woningbouwtempo/mobiliteitsinvesteringen in beeld zijn gebracht. Daarna pas kan de fasering gekoppeld aan middelen, waarbij investeringsmogelijkheden en de samenhang tussen verstedelijking en bereikbaarheid leidend zullen zijn.

Bijlagen:
1. Conceptagenda stuurgroep 17 september 2021
2. Nota van Beantwoording wensen en opvattingen
3. Verstedelijkingsconcept versie 3 d.d. 2 september 2021